

Årsberetning 2018 for

Danmarks Naturfredningsforening i Vordingborg

Årsberetningen dækker perioden fra foregående årsmøde i oktober 2017 til i dag, 30. september 2018.

Vi har igen i år haft et godt og spændende år med mange aktiviteter, lokale sager og et par høringsvar.

Vores ad Hoc grupper har lavet

✓ **Arbejdsgrupper**

Der er rigeligt at se til ved bestyrelsesmøderne. Vi behandler de indkomne sager og orienterer os om, hvad der er sket siden sidst rent politisk og i naturen.

For ikke at sagsbehandle for meget ved møderne, og fordi dele af indholdet ikke var relevant for alle bestyrelsesmedlemmer, har vi nedsat nogle arbejdsgrupper. Grupperne er bemandet med en blanding af bestyrelsesmedlemmer og andre interesserede.

En af de faste grupper er **Tur- og Arrangementsgruppen**, som især står for at arrangere ture og møder for medlemmer og andre. Der er også en lille fast **Formidlingsgruppe**, som håndterer formidling via DN Vordingborgs Facebook-side, via vores hjemmeside, nyhedsbreve etc. (tursiderne og lokalpressen).

Desuden har vi nedsat midlertidige grupper til håndtering af fx tilbagemelding på forslag om ændring af Natura 2000-områder eller større sager som udvidelserne af Vordingborg Havn, samt revision af Kommunens Naturpolitik.

Behandlingen af indkomne sager håndteres som nævnt fortsat ved bestyrelsesmøderne, men vil også passende kunne lægges over i en fast gruppe. Flere andre DN-lokalafdelinger har også stor succes med arbejdsgrupper under bestyrelsen. (Fx DN Sorø, DN Kalundborg, DN Furesø, DN KBH.....)

På sidste årsmøde, i 2017, fik et talstærkt fremmøde af medlemmer med særlig interesse for Østmøn vedtaget, at vi bl.a. skulle afsøge mulighederne for at få lavet en Natura 2000 konsekvensvurdering af Geocenteret, at vi skulle nedsætte en arbejdsgruppe, der behandlede forholdene på Østmøn og mødes med Østmøns Naturforening. Pga. samarbejdsvanskeligheder har arbejdsgruppen ikke mødtes. Et umiddelbart kik på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 på Østmøn giver ikke anledning til bekymring. Og Østmøns Naturforening har ikke inviteret til møde. Der er derfor ikke sket mere på denne front.

✓ Lokale sager

DN Vordingborg har den praksis, at vi kun klager, når der er noget i en sag, som i væsentlig grad vil skade naturen. I det forløbne år har vi behandlet 2-300 indkomne sager, der dækker over lokalplaner, byplaner, dispensationer, tilladelser, afgørelser osv.

Der, hvor vi har vurderet, at der har været uheldige konsekvenser - lovgivning, der er tilsidesat, eller har haft særlige ønsker på naturens vegne - har vi rettet kontakt til de relevante myndigheder. Det har ført til omkring 5 klager plus 5 tilfælde, hvor vi er kommet med forslag til forbedring af løsningen for naturen. På landsplan klager DN lige under 2 gange pr. kommune pr. år, så vi ligger relativt højt på klagesager. Det er også mere end vi plejer at klage over, men klagesager er tit lidt klumpet fordelt.

Generelt ønsker vi kun at klage, hvis en sag er åbenlyst i strid med gældende regler. Vi ønsker ikke at forpuste med klager, som vi ved ikke bærer frugt. Til gengæld har vi erfaring med, at det ofte kan nytte, og at det giver gode resultater at fremkomme med forslag og gode idéer - måske netop fordi vi vælger vores kampe med omhu.

Vi har givet høringssvar til revision af Natura 2000-områderne hele tre gange. Staten har meldt ud, at der skal ske ændringer i afgrænsningen af Natura 2000-områderne. I vores kommune bliver der tale om en nettoforøgelse af arealet, hvilket er meget godt, men næsten alle de arealer, der skulle udgå er, rasteområder for vandfugle, der indgår i udpegningsgrundlaget, (fremgår af data i DOFbasen, i de tilfælde vi ikke kendte dem indgående selv). Så det har vi påtalt. I et enkelt område var der desuden et vandhul, der menes at være levested for den fredede stor vandsalamander.

Vi har udarbejdet høringssvar til større bygge- og anlægsarbejder og dertil hørende VVM-refegørelser, fx om ny Storstrømsbro og udvidelse af Vordingborg Havn.

Bestyrelsen har flere gange i samarbejde med specialister fra DN's sekretariat sendt høringssvar til

udbygningsplanerne for den store industrihavn og til de enkelte industrier, som har søgt om tilladelse til at etablere sig der. Det har vi, fordi der kan være tale om store påvirkninger af havet, kysten og miljøet. Vi er sikre på, at vores input og deltagelse i borgermøder har været med til at påvirke grundigheden håndtering af de udførte VVM-redegørelser og tilladelser. Der blev fx udarbejdet en grundig sikkerhedsplan før etablering af gødningsvirksomheden Yara. Der bliver nu lavet en samlet kloakplan for Masnedø, hvor planen først var, at hver virksomhed selv skulle lave sin spildevandsløsning.

Vi har fx haft haft kritiseret træfældninger i Vordingborg By. Bl.a. omkring den røde plads, hvor vi mener Kommunen går for hårdt til værks. Og unødigt fælder gamle træer. Flemming Kruuse har været i dialog med kommunen og kan uddybe.

Vi deltager løbende i sager indkaldt af Fredningsnævnet. I år har det mest været mindre byggesager på Møn, hvor vi sammen med kommunen, Naturstyrelsen, lokale beboere og andre interessenter har vurderet betydningen af planerne.

Vi har i det forgangne år vurderet sager om udvidelser eller ændringer af eksisterende husdyrproduktioner. Gennemgangen har ikke i år givet anledning til, at vi har klaget over de givne tilladelser. Dette skyldes ikke, at vi har været enige i ændringerne, som i nogle tilfælde har betydet en øget kvælstofbelastning af miljøet, men fordi husdyrlovgivningen efter vores opfattelse, giver meget vide rammer for mulighed for udvidelse af husdyrproduktion, og at en klage derfor ikke ville hjælpe. Ændringerne af husdyrproduktionerne har eksempelvis været skift fra slagtesvin til øget produktion af smågrise. Vedr. kvægbesætninger har sager drejet sig om udvidelse af antal dyr eller ændring i sammensætning af dyretyper, f.eks. reduktion af malkekøer med samtidig forøgelse af slagtekvæg. Senest har en sag drejet sig om tilladelse til opstilling af 10 stk. hytter til kreaturer.

Vi har til alle DN's lokalafdelinger distribueret Jungshoved miljøgruppes Borgerforslag vedrørende krav om, at svineindustrier skal omfattes af samme lovgivning som al anden industri i Danmark. Forslaget er åbent for underskrift til 18/11-2018.

✓ Ture og aktiviteter

Med det nye, effektive og engagerede Tur- og Arrangementsudvalg er DN Vordingborg vist blevet en af de lokalafdelinger i Danmark, som afholder flest aktiviteter for interesserede. I det forløbne år er det blevet til 21 ture og et enkelt møde. Alt i alt har nogle hundrede deltaget i vores arrangementer.

DN Vordingborg har etableret et tæt samarbejde med kommunen og med andre naturforeninger. Kommunens naturvejleder er med til møderne i udvalget, og den ene i udvalget er også turlleder for DOF og Dansk Botanisk Forening. Vi har derfor kunnet dække et bredt spektrum af emner ved årets arrangementer.

Tur- og arrangementsudvalgets 22 arrangementer har været guidede ture i udvalgte områder og med fokus på bl.a. nattergale, frøer, flagermus og orkideer, økologiske landbrug eller naturplejeindsatser. Desuden har vi afholdt et spændende foredrag med Chilbal Film i Kulturarkaden.

I år er det lykkedes, i samarbejde med kommunen og andre frivillige, at få affaldsindsamlingen i april og Naturens Dag i september til at blive større end de tidligere har været. Men vi har hverken været

repræsenteret ved Kulturnatten i Vordingborg eller ved Folkemødet på Møn. Næste år håber vi at kunne overkomme deltagelse i de to arrangementer.

Gruppen oplever, at det er svært at få børnefamilier til at deltage, så vi må evaluere og måske lave færre aktivitetsdage og placere dem mere centralt i kommunen, selv om vores store ønske netop har været at bruge nogle spændende lokaliteter i yderområderne. Vi ønsker også at arrangere flere foredrag og debataftener.

✓ **Naturpleje**

Hvert år deltager vi i høslæt i Jydelejet i Horndragerindhegningen. Arrangementet er åbent for alle. Der er sørget for leer, kaffe og kage – så vi kan kun opfordre alle til at deltage og få en skøn naturoplevelse. Og så er det en fornøjelse at have været medvirkende til, at Horndrageren er gået frem i de sidste 30 år og nu tæller et par tusinde eksemplarer. På De Vilde Blomsters dag sidste sommer blev det første gang konstateret, at arten nu har bredt sig til Høvblege et par km fra Jydelejet. Noget, der nok kun har været muligt, fordi bestanden i Jydelejet nu er så stor. I samme åndedrag vil vi nævne, at den seneste fredning, vi har været med til at få gennemført, den af Hundevæng Overdrev, ved en fintælling sidste år viste sig at være voksested for en kvart million orkidéer. Formodentligt Danmarks største bestand. I år var tørken meget slem, og bestanden var på kun ”sølle” 60.000 individer, men orkidéer kan vegetere i jorden i nogle år, og bestanden vil nok være stor igen til næste forår.

Undersøgelserne af svampene i Klinteskovene blev færdige, et job formanden har udført for Naturstyrelsen finansieret af 15. Juni-fonden. Der blev gjort 3000 fund af næsten 1000 svampearter og i alt er der nu kendt over 500 sjældne arter af svampe i Klinteskovene, det højeste tal i landet. De sjældne svampe vokser næsten udelukkende, hvor kalken træder frem i skoven. Plejeforslag søger at tilgodese både orkidéer, insekter og svampe på samme tid, og her var det vigtigt at kende de steder i skoven, der har højest værdi. Interesserede kan få en pdf-udgave af rapporten ved henvendelse til formanden.

✓ **Planer for 2019**

I 2019 vil vi holde fast i vores gode arbejdsgrupper og måske udvide dem. Og vi håber, at vi kan få flere aktive til at deltage ved naturplejedagene og endnu flere deltagere til vores arrangementer.

På ønskelisten for 2019 har vi et kommende, større naturgenopretningsprojekt fx Borre Søpose. DN afholdt et inspirationsmøde om et lignende projekt ved Slivsø i Sønderjylland. Den lokale DN-mand fortalte om deres erfaringer og projektet fra start til slut. Tilstede var borgmesteren, formanden for Det Grønne Råd, politikere, Naturstyrelsen, embedsfolk fra kommunen og Jens Haubroe (ejer af Borre Søpose). I DN Vordingborg har vi ikke har låst os fast på Borre Søpose, hvor der skal et mageskifte til. Kommunen har sat penge af til et forprojekt, og vi skal fortsat presse på for at et sådant projekt kan realiseres.

Med det vil jeg gerne takke for endnu et godt år med gode resultater for naturen, og jeg ser frem til et godt samarbejde i 2019.

/På bestyrelsens vegne Martin Vestergaard (formand).

Bemærkninger:

Et mindretal i bestyrelsen bestående af Ole Stig Andersen og Peter Ferdinand er ikke enige i omtalen af forholdene omkring Østmøn og har ønsket følgende mindretalsudtalelse optaget i beretningen:

En række DN-medlemmer havde udtrykt bekymring over den tiltagende "tivolisering" af Klinteskoven og Møns Klint. Derfor besluttede Peter Ferdinand og Ole Stig Andersen at stille syv forslag til behandling på Årsmødet i 2017. Det drejede sig, om at få udarbejdet en VVM-undersøgelse, om at sikre at fredningsbestemmelserne på Møns Klint overholdtes, at ledelsen af GeoCentret blev afkoblet fra turismeerhvervet, at formanden for Geocentrets bestyrelser skulle være en uafhængig person med naturfaglig viden, at Geocentret skulle undlade at deltage i rene sportslige aktiviteter, at DN skal arbejde for nedlæggelse af mountainbike banerne og svævebanerne, da de var i klar modstrid med fredningsbestemmelserne, og at bestyrelsen opfordres til aktivt at samarbejde med lokale organisationer. De seks af forslagene blev vedtaget med samtlige stemmer. Dog blev forslaget om udarbejdelse af en VVM-undersøgelse efter forslag af Martin Vestergaard ændret til "en Natura 2000 konsekvensvurdering af GeoCentret". Det eneste forslag, som ikke blev vedtaget, var, at DN skulle trække sig ud af Geocentrets bestyrelse, hvis ikke disse forslag blev imødekommet.

Pga. disse vedtagelser besluttede et flertal af bestyrelsen efterfølgende, at referatet af årsmødet skulle være hemmeligt. Dvs. at deltagerne ikke kunne få en kopi. I referatet var det angivet, at samtlige vedtagne forslag var hensigtserklæringer. Forslagsstillerne protesterede forgæves kraftigt mod denne fortolkning.

Der blev på det opfølgende bestyrelsesmøde den 25/10 2017 vedtaget at nedsætte et udvalg af Martin Vestergaard (formand), Ole Stig Andersen og Eyvind Nygaard, idet man lagde til grund, at også Peter Ferdinand ville ønske at deltage i udvalgets arbejde. Der blev flere gange indkaldt til møde i dette udvalg. Formanden var bortrejst og Eyvind Nygaard svarede aldrig på henvendelserne, så de øvrige medlemmer afholdt møderne.

Der er, som besluttet, gennemført et møde med formanden for Østmøns Naturforening, hvori man drøftede samarbejdet om opfølgning på årsmødets vedtagelser. Flertallet i bestyrelsen har ikke ment, at et sådant samarbejde skulle finde sted. Desuden er ingen af de nævnte forslag efterfølgende blevet behandlet i bestyrelsen.